

ISSN 2695-1584 (Print)
ISSN 2695-1592 (Online)
DOI:10.52058/2708-7530-2023-2(21)

VĚDA A PERSPEKTIVY

No 2(21)
2023

Ми з Україною

ISSN 2695-1584 (Print)

ISSN 2695-1592 (Online)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-2\(21\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-2(21))

Věda a perspektivy

N° 2(21) 2023

Praha, České republika

2023

Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín "Věda a perspektivy" je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. № 2(21) 2023. str. 408

Zveřejněno rozhodnutím akademické rady Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (zápis č. 27/2023 ze dne 21. Únor 2023)

Vydavatel:

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. , Česká republika
International Economic Institute s.r.o.
Praha, Česká republika se sídlem V Lázních 688,
Jesenice 252 42
IČO 03562671 Praha, Česká republika
zastoupen Mgr. Markétou Pavlovou

Časopis vychází v rámci práce vydavatelské skupiny „Scientific Perspectives“ a s vědeckou podporou: veřejné organizace „Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration“; veřejné organizace „Association of Scientists of Ukraine“, Institut filozofie a sociologie Ázerbájdžánu Národní akademie věd (Baku, Ázerbájdžán)

Časopis je zařazen do mezinárodní vědeometrické databáze Index Copernicus (IC), mezinárodního vyhledávače Google Scholar a do mezinárodní vědeometrické databáze Research Bible

Šéfredaktor:
Karel Nedbálek - doktor
práv, docent (Zlín, Česká
republika)

Zástupce šéfredaktora:
Markéta Pavlova - ředitel,
Mezinárodní Ekonomický
Institut (Praha, Česká
republika)

Dina Dashevskaya - geolog,
geochemist Praha, Česká
republika (Jeruzalém, Izrael)

Členové redakční rady:

- Humeir Huseyn Achmedov** - doktor pedagogických věd, profesor (Baku, Ázerbájdžán)
Jurij Kijkov - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Teplice, Česká republika)
Vladimír Bačišin - docent ekonomie (Bratislava, Slovensko)
Peter Ošváth - docent práva (Bratislava, Slovensko)
Dina Dashevsky - geolog, geochemik Praha, Česká republika (Jerusalem, Israeli)
Yevhen Romanenko - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Iryna Zhukova - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Kyjev, Ukrajina)
Oleksandr Datsiy - doktor ekonomie, profesor, čestný pracovník školství na Ukrajině (Kyjev, Ukrajina)
Badri Getchbaya - doktor ekonomie, profesor, docent na Batumi State University, Shota Rustaveli (Gruzie)
Laila Achmetová - doktorka historických věd, profesorka politologie, profesorka UNESCO, mezinárodní žurnalistiky a médií na žurnalistické fakultě Kazašské národní univerzity (KazNU). al-Farabi (Kazachstán)
Oleksandr Nepomnyashy - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd, profesor, řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)
Michał Tomasz - doktor věd, docent katedry geografie regionálního rozvoje, University of Gdańsk (Polsko)
Vladislav Fedorenko - doktor práv, profesor, DrHb - doktor habilitace práva (Polská akademie věd), čestný právník Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina)

Články jsou vyvěšeny v redakci autora. Za obsah a pravopis zaslaných materiálů odpovídají autoři

SÉRIE “Humanitní vědy”

- Олена Джагунова, Ольга Скус** 302
*УМАНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ В ПЕРІОД
СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ В НЕЗАЛЕЖНІЙ
УКРАЇНІ (1991-2000 РР.): ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ*

SÉRIE “Lékařské vědy”

- Nataliia Bashkirova, Volodymyr Kramarchuk, Oleksandra Rosytska** 316
*SELF-EVALUATION OF PROFESSIONAL COMPETENCIES AMONG
MEDICAL INTERNS*

SÉRIE “Umění”

- Андрій Бондаренко** 321
*ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІМЕНІ ЧАЙКОВСЬКОГО У
НАЗВАХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ УКРАЇНИ*

SÉRIE “Sociologie”

- Анатолій Бержанір** 337
*ДІЯЛЬНІСТЬ КОМПАНІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ*

- Ольга Матрос** 348
*ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*

SÉRIE “Sociální práce”

- Лілія Моргай** 359
*ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРІВ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В
УКРАЇНІ*

SÉRIE “Sociologie”

[https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-2\(21\)-337-347](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-2(21)-337-347)

Анатолій Бержанір

*кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальних і правових дисциплін,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, м. Умань, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-3224-5008>*

ДІЯЛЬНІСТЬ КОМПАНІЙ З РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Анотація. У статті обґрунтовано сутність і роль політики сталого розвитку для економічного і соціального прогресу суспільства. Проаналізовано особливості процесу управління соціальною орієнтацією підприємств. Узагальнено напрями діяльності українських компаній, які займають провідні позиції із втілення цілей сталого розвитку в умовах ринкової економіки. Визначено пріоритети компаній з реалізації концепції сталого розвитку в Україні. Вказано на роль бізнес-стратегій і корпоративного управління компаній із досягнення соціальних та екологічних результатів. Доведено значущість комплексного підходу, єдності та збалансованості економічних, соціальних і екологічних аспектів сталості.

Ключові слова: сталий розвиток, цілі сталого розвитку, компанія, бізнес, економічні показники, соціальні показники, екологічні показники.

Anatolii Berzhanir

*Candidate of Sociological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Social and Legal Disciplines,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Uman, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-3224-5008>*

COMPANIES' ACTIVITIES TO IMPLEMENT THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS IN UKRAINE

Abstract. The article substantiates the essence and role of sustainable development policy for the economic and social progress of society. The features of the process of managing the social orientation of enterprises are analyzed. The areas of activity of Ukrainian companies that occupy leading positions in the implementation of sustainable development goals in a market economy are summarized. The priorities of companies for the implementation of the concept of sustainable development in Ukraine were determined. The role of business strategies and corporate governance of companies in achieving social and environmental results is indicated. The importance of an integrated approach, unity and balance of economic, social and environmental aspects of sustainability is proved.

Keywords: sustainable development, sustainable development goals, company, business, economic performance, social performance, environmental performance.

Постановка проблеми. Сучасні західні корпорації останніми десятиліттями разом із досягненням ефективних фінансово-економічних результатів ставлять завдання щодо сприяння соціальній сфері. Концепція сталого розвитку, яка набуває широкого поширення у багатьох країнах передбачає визначення конкретних напрямів вирішення різноманітних суспільних проблем.

У межах цієї теорії робиться акцент на соціальних, економічних та екологічних цілях, які мають скоординовано здійснюватись на підприємстві, у країні, світі для забезпечення сталого розвитку заради теперішнього людства і майбутніх поколінь.

Для прийняття і реалізації компанією принципів сталого розвитку необхідна імплементація у її бізнес-діяльність ключових стратегій соціальних, етичних і екологічних інтересів разом із обов'язковим дотриманням прав людини та належною співпрацею із стейкхолдерами. До комплексу цілей, які тут мають бути досягнуті, входить, по-перше, максимізація спільних орієнтирів для власників, акціонерів, персоналу, споживачів і, по-друге, ідентифікація, запобігання або зменшення впливу пов'язаних із діяльністю підприємства ймовірних негативних зовнішніх впливів.

Сталий розвиток, таким чином, набуває особливої значущості за умови функціонування економічних систем, у яких соціально відповідальний бізнес спрямований на соціальні та екологічні результати для громадян і суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретична інтерпретація ідеї сталого розвитку потребує постійної уваги з боку учених, оскільки змінюються

зовнішні та внутрішні передумови її реалізації. У фундаментальних наукових працях О. Алімова, О. Бобровської, В. Боголюбова, А. Гальчинського, В. Гейця, Б. Данилишина, М. Згуровського, Л. Зайцевої, М. Кизима, Д. Лук'яненка, В. Трегобчука, Є. Хлобистова та інших учених досліджено сутність і механізми впровадження сталого розвитку в умовах національної економіки.

Українські науковці Д. Богиня, А. Вергун, Л. Грицина, О. Грішнова, А. Зінченко, Н. Караєва, А. Колот, Т. Коцко, Т. Лункіна, І. Недін, О. Осінкіна, Ю. Петрушенко, М. Саприкіна, О. Сохацька, І. Тарасенко та інші здійснили аналіз парадигми сталого розвитку у контексті соціальної відповідальності бізнесу як одного із головних чинників соціального і економічного зростання.

Разом з тим, подальша розбудова вітчизняного господарства робить актуальними проведення ґрунтовних наукових досліджень у всіх напрямках економічної науки і особливо у площині впливу економічної ефективності на розвиток соціальної сфери. Існує потреба у науковій інтерпретації шляхів стабільного розвитку як підприємств, так і суспільства у цілому, підвищення значущості праці та її оплати, чинників удосконалення соціальних механізмів реалізації матеріальних і духовних потреб людей тощо.

Метою статті є аналіз та узагальнення особливостей діяльності українських компаній з реалізації цілей сталого розвитку (ЦСР) в умовах ринкової економіки.

Виклад основного матеріалу. Системна діяльність компаній із досягнення сталого розвитку повинна передбачати формування довгострокових стратегічних підходів на основі розробки і впровадження інноваційних продуктів і бізнес-моделей, спрямованих на зростання продуктивності праці, збільшення громадського добробуту тощо.

У прийнятій Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» головною передумовою її реалізації є суспільний договір між владою, бізнесом та громадянським суспільством, де кожна сторона має свою зону відповідальності. Відповідальність бізнесу – підтримувати та розвивати державу, бізнес-середовище та громадянське суспільство, сумлінно сплачувати податки, здійснювати ефективні інвестування в економіку держави, дотримуватися принципів чесної праці та конкуренції [1].

Науковці вказують на те [2], що ключовим цільовим пріоритетом формування та розвитку систем управління є досягнення цілей сталого розвитку шляхом впровадження соціально-відповідального типу поведінки у зовнішньому середовищі. Соціальна орієнтованість діяльності підприємства характеризується спрямуванням системи управління на забезпечення виконання підприємством відповідних норм економічної, соціальної, правової, екологічної, відповідальності перед суспільством. Основним

завданням підприємств в сучасних умовах, яке сприятиме їх розвитку, є необхідність зміни соціальної орієнтації системи управління відповідно до адаптації підприємства до нестабільного середовища.

Рівень впливу компанії на суспільство утворює значні за обсягом складові характеристики її загальної результативності та здатності ефективно здійснювати власні операційні дії. Важливим тут є те, що продуктивність зусиль компанії у соціальному напрямі може значною мірою впливати на ті сфери, які є проблемними, наприклад, здобуття конкурентних переваг, можливість приваблення споживачів та інвесторів, залучення якісного персоналу, налагодження співпраці з місцевою громадою тощо.

І. Васильчук визначає [3, с. 41], що соціальна складова концепції передбачає низку заходів, пов'язаних із розвитком людського капіталу підприємства, збереженням його продуктивного потенціалу при наданні можливостей професійного розвитку та задоволення соціокультурних інтересів. Економічний і соціальний елементи, взаємодіючи один з одним, породжують такі нові завдання як досягнення справедливості у розподілі доходів і вигод серед всіх зацікавлених осіб. У той же час взаємодія соціальних і екологічних чинників призвела до появи ще одного чинника виробництва – соціального капіталу, – який розглядається більш широко, ніж людський капітал за рахунок включення ще й соціальних інтересів як стейкхолдерів першого кола, так і суспільства. Для збільшення ринкової цінності соціального капіталу мають бути здійснені відповідні інвестиції у соціальний розвиток.

Хоча існує загальний набір ЦСР, конкретні виклики кожної країни стосовно цих цілей, їхніх відносних пріоритетів та потенціалу чинної системи місцевої влади, що допоможе досягти їх, значно відрізняються. Розроблення та реалізація будь-якої програми реформ повинні бути специфічними для країни, з огляду на умови, політику, рівень розвитку та інші фактори, важливі в національному вимірі. Уряди перебувають на різних етапах узгодження планів розвитку з ЦСР, але часто можна удосконалити кроки, спрямовані на контекстуалізацію та прагматичне формування власної стратегії їх досягнення [4, с. 108].

Уряди та міжнародні організації підтримують сталий розвиток бізнесу. У Європейському Союзі, наприклад, збудовано цілу архітектуру сталого розвитку: розроблена багатовекторна стратегія кліматичної нейтральності до 2050 р., Європейський Зелений курс, введено в дію таксономію «зелених» фінансів, яка класифікує діяльність, що відповідає критеріям стійкості, впроваджено систему сталості фінансів [5].

Як наголошує М. Саприкіна [6], цілі сталого розвитку – це міжнародно схвалений заклик до дій для того, щоб вирівняти рівень добробуту і якість життя населення різних громад, країн та регіонів, і забезпечити його подальше

зростання без негативного впливу навколо. Серед 17 викликів – боротьба з бідністю, голодом, нерівністю, корупцією і реагування на зміни клімату, інновації, гендерна нерівність. ЦСР мають допомогти компаніям перейти від короткострокового мислення до довгострокового, і сприяти інноваціям для перебудови своєї компанії, бізнес-моделей і процесів, формування спільноти партнерів і постачальників навколо нових сталих цілей. Інновації включають і циркулярну економіку, і сертифікації, і підтримку стартапів, без яких компанії не можуть розвиватися.

Відповідно до Указу Президента України, цілі сталого розвитку України на період до 2030 року є орієнтирами для розроблення проектів прогностичних і програмних документів, проектів нормативно-правових актів з метою забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України [7].

На основі прийнятих законодавчих документів в Україні відбуваються процеси поступового розширення напрямів гармонізації усіх видів бізнесової діяльності з метою їх росту. Так, наприклад, у листопаді 2021 р. Національний банк України презентував бачення майбутнього розвитку сталого фінансового сектору в Україні – Політику НБУ щодо розвитку сталого фінансування на період до 2025 р. Документ містить детальний опис завдань українських фінансових установ з інтеграції ESG у фінансові послуги з початку 2022 р. Зокрема, фінансові установи розкриватимуть інформацію щодо того, наскільки їхня діяльність є сталою та повідомлятимуть про вплив на довкілля, а під час вибору проектів для фінансування оцінюватимуть їхній вплив на екологію, сталість економічної діяльності та енергоефективність [5].

Проведений аналіз пріоритетів вітчизняних і зарубіжних компаній, які діють в Україні показав нерівномірність їх уваги щодо різних цілей сталого розвитку. На табл. 1 видно, що найбільше підприємств працюють над реалізацією Цілі 4. Якісна освіта. Можна вважати, що це пояснюється їх бажанням внести свій вклад у розвиток шкільної та університетської освіти, а також сприяти підвищенню кваліфікації власного персоналу.

Таблиця 1

Пріоритети компаній з реалізації цілей сталого розвитку в Україні

Цілі сталого розвитку	Назви компаній, які реалізують цілі сталого розвитку
Ціль 1. Подолання бідності	Альфа-Банк Україна, ЕУ, Віннер Груп Україна, Computools, dentsu Ukraine, UKRSIBBANK BNP Paribas Group, МЕТРО Кеш енд Кері Україна, Beetroot
Ціль 3. Міцне здоров'я і благополуччя	Альфа-Банк Україна, Ашан Рітейл, Нова Пошта, ЕУ, EVA, ТЕСНІА, Дарниця, KNESS, Carlsberg Ukraine, Нафтогаз, УКРПРОМІНВЕСТ-АГРО, Infopulse, N-iX, ДТЕК, Beetroot

Ціль 4. Якісна освіта	Альфа-Банк Україна, Дарниця, АСТАРТА, Computools, Віннер Груп Україна, Innovecs, Європейська Бізнес Асоціація, dentsu Ukraine, Нафтогаз, Intellias,с Нова Пошта, Укрзалізниця, Група 1+1 media, appflame, Apple Consulting, Asters, UKRSIBBANK BNP Paribas Group, EY, Genesis, Infopulse, Luxoft, Nestle, N-iX, ТЕЧІІА, Sigma Software, SoftServe, УКРІПОМІНБЕСТ-АГРО, EPAM Systems Inc., ELEKS, EVERLEGAL, N-iX, Асоціація «IT Ukraine», ДТЕК, Beetroot, Deloitte, lifecell
Ціль 5. Гендерна рівність	Appflame, Beetroot, EPAM Systems Inc., EVA, Intellias, Luxoft, Sigma Software, AB InBev Efes, Carlsberg Ukraine, EVERLEGAL
Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови	AB InBev Efes, Carlsberg Ukraine ,EVERLEGAL
Ціль 7. Доступна та чиста енергія	AB InBev Efes, KNESS, EVERLEGAL
Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання	EPAM Systems Inc., Beetroot, Deloitte, SoftServe
Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура	Genesis, Innovecs, Асоціація «IT Ukraine», lifecell, N-iX, Netpeak Group, Sigma Software, Beetroot, EVERLEGAL, ДТЕК
Ціль 10. Скорочення нерівності	Ашан Рітейл, Європейська Бізнес Асоціація, Sigma Software, ТЕЧІІА, dentsu Ukraine, EPAM Systems Inc., ELEKS, Beetroot, appflame
Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад	АСТАРТА, Укрзалізниця, Intellias, Netpeak Group, Нафтогаз, ELEKS, EVERLEGAL
Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво	Ашан Рітейл, МЕТРО Кеш енд Кері Україна, Нова Пошта, AB InBev Efes, KNESS
Ціль 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату	ELEKS, Innovecs, Європейська Бізнес Асоціація, Netpeak Group, Nestle, Група 1+1 media, Дарниця, Carlsberg Ukraine, EVERLEGAL, Beetroot
Ціль 15. Збереження екосистем суші	Diya
Ціль 17. Партнерство заради сталого розвитку	Deloitte, Група 1+1 media, Apple Consulting, Asters, ELEKS, Diya, Computools, EPAM Systems Inc., EVERLEGAL, Genesis, Glagos, lifecell, Netpeak Group, SoftServe, UKRSIBBANK BNP Paribas Group, ДТЕК

Джерело: складено автором за [8]

Значною мірою бізнес зосереджує зусилля для виконання цілей 17, 3, 1, 5.

Цілеспрямовано і системно у цих напрямках здійснює свою діяльність Група ДТЕК. Компанія відповідально ставиться до впливу своєї виробничої діяльності на довкілля та соціальну сферу, а також піклується про якість життя

майбутніх поколінь. Група ДТЕК інтегрувала 12 Цілей сталого розвитку ООН у свою ESG-стратегію до 2030 року. ESG-стратегія включає 12 цілей сталого розвитку ООН:

1. Ціль 3. Міцне здоров'я і благополуччя – інвестування в здоров'я співробітників та забезпечення доступу до якісних медичних послуг.

2. Ціль 4. Якісна освіта – реалізація освітніх програм для зовнішніх та внутрішніх клієнтів.

3. Ціль 5. Гендерна рівність – надання рівних умов для всіх та розвиток кар'єри співробітників незалежно від гендеру.

4. Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови – підтримка обсягів водоспоживання.

5. Ціль 7. Доступна та чиста енергія – лідерство на українському ринку відновлюваної енергії.

6. Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання – прагнення до нульового травматизму і забезпечення безпечних умов праці.

7. Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура – впровадження підходу відкритих інновацій з акцентом на зберіганні енергії, штучному інтелекті та робототехніці.

8. Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад – забезпечення суттєвого зниження впливу компанії на природне середовище та сприяння розвитку населених пунктів і територій.

9. Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво – впровадження підходів циркулярної економіки для утилізації відходів.

10. Ціль 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату – дотримання цілей Паризької угоди та прагнення до досягнення скорочення викидів парникових газів.

11. Ціль 15. Збереження екосистем суші – реалізація проєктів з озеленення та рекультивації з акцентом на біорізноманіття та захист екосистем.

12. Ціль 17. Партнерство заради сталого розвитку – розвиток державно-приватних партнерств, які сприяють досягненню Цілей сталого розвитку Україною [9].

Група Нафтогаз відповідально ставиться до ведення бізнесу і враховує усі актуальні тренди управління сучасними нафтогазовими компаніям. Вона реагує на поточні виклики та потреби українського суспільства, одночасно діючи в інтересах майбутніх поколінь. Створює цінність для споживачів у сталий спосіб щодо захисту довкілля, соціальної політики, а також фінансової стійкості та відповідно до стандартів корпоративного врядування. Група прагне стати національним лідером у сфері сталого розвитку. Компанія є

членом Мережі Глобального договору ООН, поділяє його принципи і обирає для себе пріоритетні цілі сталого розвитку (3, 4, 5, 6, 7, 11, 13, 17) у процесі реалізації своєї бізнес-діяльності [10].

Один із лідерів вітчизняного аграрного бізнесу – Компанія Кернел успішно реалізовує проекти, спрямовані на вирішення соціальних проблем. Глобальна мета Компанії у сфері сталого розвитку і соціальної відповідальності – розвиток суспільства шляхом добровільного внеску бізнесу в соціальну, економічну і екологічну сфери, пов'язані з діяльністю і досягненням стратегічних цілей Компанії:

1. Соціальна мета: розвиток потенціалу людей, забезпечення охорони праці і здоров'я, створення умов для самореалізації і професійного розвитку співробітників, внесок у вирішення соціально значущих проблем і розвитку громад в регіонах присутності.

2. Економічна мета: досягнення максимальних показників прибутковості шляхом ефективного використання ресурсів, впровадження новітніх технологій, постійного вдосконалення процесів, прозорого та відкритого ведення діяльності. Компанія прагне до впровадження інновацій, бережливо обробляє землю і виготовляє продукцію високої якості, яка відповідає міжнародним стандартам якості, діловій бізнес-етиці та потребам клієнтів.

3. Екологічна мета: максимізація енергоефективності, мінімізація негативного впливу на навколишнє середовище, зниження рівня викиду парникових газів, переробка і мінімізація відходів, збереження властивостей землі до відновлення [11].

Позитивним є те, що більшість цілей сталого розвитку взаємопов'язані між собою і тому вирішення проблеми реалізації одних сприяє досягненню інших цілей. Так, наприклад, подолання бідності (Ціль 1) не може бути досягнуто без вирішення завдань розвитку сільського господарства (Ціль 2), економічного зростання, зайнятості та гідної праці для усіх (Ціль 8). Таким чином створюються умови для проявів синергетичного ефекту під час комплексного вирішення цих складних завдань.

Підприємницькі бізнес-структури, які працюють в Україні, протягом останніх років усе більшою мірою рухаються шляхом розвитку корпоративної прозорості, соціальної відповідальності та ефективності. Концепція КСВ сприяє зростанню капіталізації та зміцненню стійкості бізнесу, виступає засобом соціального позиціонування і формування іміджу сучасної соціально орієнтованої компанії [12].

Суттєвим джерелом підвищення рівнів досягнення цілей сталого розвитку є реалізація в економічній діяльності комплексного підходу, що уможливорює єдність і збалансованість економічних, соціальних і екологічних

граней сталості. Необхідними кроками, які значно посилювали б таку стратегію можуть бути:

- забезпечення її комплексності;
- визначення основних індикаторів для моніторингів;
- проведенням регулярних моніторингів;
- організація співпраці соціальних партнерів;
- забезпечення транспарентності процесів ведення бізнесу.

Політика сталого розвитку має всеосяжний характер і мусить реалізовуватись, передусім, державою і створеними нею спеціальними координуючими органами. У той же час, їх дії повинні мати узгодженість із інтересами інших учасників – бізнесом, місцевими громадами, громадянським суспільством тощо.

Висновки. Сучасний світ характеризується наявністю глобальних змін із пріоритетними довгостроковими цілями, які спрямовані на стійкий розвиток економіки і суспільства у цілому. Це потребує формування соціально-економічних моделей, спроможних забезпечити домінування таких цілей над короткотерміновими економічними і соціальними суспільними результатами.

Визначальну роль у фінансовому забезпеченні і досягненні цілей сталого розвитку загалом відіграють підприємницькі структури. Бізнес-стратегії компаній, які ставлять за мету корпоративного управління соціальні та екологічні показники, спрямовані на економічне зростання, боротьбу за чистоту навколишнього середовища тощо.

Таким чином, вітчизняний бізнес бере на себе значну частину відповідальності за створення соціально орієнтованої держави, заснованої на принципах ліберальної економіки, громадянського суспільства, демократії, відкритості. Започатковані за часів незалежності підвалини цивілізаційного розвитку, інституціоналізація соціальної відповідальності і надалі слугуватимуть базисом для прогресивного поступу країни.

Література:

1. Про стратегію сталого розвитку «Україна-2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text> (дата звернення: 6.02.2023).
2. Пакулін С. Л., Пакуліна А. А. Управління сталим розвитком сучасного підприємства. *Траектория науки*. 2016. №3(8). С. 2.1–2.17. URL: <https://ideas.repec.org/a/pos/journal/8-1.html> (дата звернення: 6.02.2023).
3. Васильчук І. П. Оцінка діяльності корпорацій в контексті сталого розвитку. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2012. Вип. 2(45). С. 39–44.
4. Бартош С. В., Іващенко О. Б., Короленко М. В. Досягнення цілей сталого розвитку: світові тенденції бюджетної децентралізації. *Наукові праці НДФІ*. 2020. № 1 (90). С. 101–119.
5. Саприкіна М. Соціальна відповідальність стає невід’ємною частиною розвитку та сталості бізнесу. URL: <https://csr-ukraine.org/articles/socialna-vidpovidalnist-staie-nev/> (дата звернення: 8.02.2023).

6. Саприкіна М. Свідомі компанії і сталий розвиток, або «цукерки не зараз». URL: <https://csr-ukraine.org/articles/svidomi-kompanii-i-staliy-rozvitok-ab/> (дата звернення: 9.02.2023).

7. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення: 9.02.2023).

8. Другий каталог КСВ-ініціатив / Pro Bono Club Ukraine. URL: <https://csr-ukraine.org/wp-content/uploads/2021/11/catalog-iniciativ.pdf> (дата звернення: 10.02.2023).

9. ESG / ДТЕК. URL: https://dtek.com/investors_and_partners/esg/ (дата звернення: 10.02.2023).

10. Позиція компанії щодо сталого розвитку / Група Нафтогаз. URL: <https://www.naftogaz.com/sustainability> (дата звернення: 10.02.2023).

11. Кернел. Політика сталого розвитку і корпоративної соціальної відповідальності https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2019/08/SDCSR-Policy_UKR.pdf (дата звернення: 12.02.2023).

12. Бержанір А. Л., Чирва Г. М. Методологія теоретичних досліджень корпоративної соціальної відповідальності. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 21. С. 122–125. URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/24.pdf> (дата звернення: 12.02.2023).

References:

1. Pro stratehiiu staloho rozvytku «Ukraina-2020» : Ukaz Prezydenta Ukrainy [About the strategy of steel development «Ukraine-2020»]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text> [in Ukrainian].

2. Pakulin, S. L. & Pakulina, A. A. (2016) Upravlinnia stalym rozvytkom suchasnoho pidpriemstva [Management of sustainable development of a modern enterprise]. *Traektorîâ Nauki – Path of Science*, 3(8), 2.1–2.17. Retrieved from: <https://ideas.repec.org/a/pos/journl/8-1.html> [in Ukrainian].

3. Vasylichuk, I. P. (2012) Otsinka diialnosti korporatsii v konteksti staloho rozvytku [Evaluation of the activities of corporations in the context of sustainable development]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen – Bulletin of social and economic studies*, 2(45), 39–44 [in Ukrainian].

4. Bartosh, S. V., Ivashchenko, O. B., Korolenko, M. V. (2020) Dosiahnennia tsilei staloho rozvytku: svitovi tendentsii biudzhetnoi detsentralizatsii [Achieving the goals of sustainable development: world trends of budgetary decentralization]. *Naukovi pratsi NDFI – Scientific works of the NDFI*, 1(90), 101–119 [in Ukrainian].

5. Saprykina, M. (2022) Sotsialna vidpovidalnist staie nevid'iemnoiu chastynoiu rozvytku ta stalosti biznesu [Social responsibility is becoming an integral part of business development and sustainability]. Retrieved from: <https://csr-ukraine.org/articles/socialna-vidpovidalnist-staie-nev/> [in Ukrainian].

6. Saprykina, M. (2021) Svidomi kompanii i stalyi rozvytok, або «tsukerky ne zaraz» [Conscious companies and sustainable development, or "candy not now"]. Retrieved from: <https://csr-ukraine.org/articles/svidomi-kompanii-i-staliy-rozvitok-ab/> [in Ukrainian].

7. Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku : Ukaz Prezydenta Ukrainy [On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period up to 2030]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> [in Ukrainian].

8. Druhyi kataloh KSV-initsiatyv / Pro Bono Club Ukraine [The second catalog of CSR initiatives]. Retrieved from: <https://csr-ukraine.org/wp-content/uploads/2021/11/catalog-iniciativ.pdf> [in Ukrainian].

9. ESG / DTEK [ESG]. Retrieved from: https://dtek.com/investors_and_partners/esg/ [in Ukrainian].

10. Pozytsiia kompanii shchodo staloho rozvytku / Hrupa Naftohaz [Company position on sustainable development]. Retrieved from: <https://www.naftogaz.com/sustainability> [in Ukrainian].

11. Kernel. Polityka staloho rozvytku i korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti [Kernel. Policy of sustainable development and corporate social responsibility]. Retrieved from: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2019/08/SDCSR-Policy_UKR.pdf [in Ukrainian].

12. Berzhanir, A. L., & Chyrva, H. M. (2018) Metodolohiia teoretychnykh doslidzhen korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti. [Methodology for theoretical studies of corporate social responsibility]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Global and national economic problems*, 21, 122–125. Retrieved from: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/24.pdf> [in Ukrainian].